

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci žalobce: **Ing. J.K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Praha 6, Tychonova 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra obrany ze dne 13.10.2009 č.j. 400057/2009-R-7542

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Ministerstvo obrany usnesením ze dne 2.7.2009 č.j. 400057/2009-7542 rozhodlo o žádosti žalobce o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 podle § 7 odst. 1 zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 357/2005 Sb.“), kterou žalobce podal dne 14.5.2009, na základě § 45 odst. 3 a § 66 odst. 1 písm. b/ zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) tak, že řízení ve věci vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 se zastavuje, protože žadatelem byla podána žádost zjevně právně nepřipustná.

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) ministr obrany zamítl rozklad podaný žalobcem proti výše uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně o zastavení řízení a toto rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí orgán rozhodující o rozkladu uvedl, že okruh osob, podmínky a výši, kdy lze přiznat a vyplácet zvláštní příspěvek k důchodu, jsou taxativním způsobem vymezeny

v ustanovení § 5, § 6, § 7 a § 8 zákona č. 357/2005 Sb., který nabyt účinnosti dne 19.9.2005. Podle § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona mezi okruh oprávněných osob patří i osoby, kterým ministerstvo na základě splnění podmínek taxativním způsobem vymezených v ustanovení v § 7 vydalo potvrzení o jejich účasti v povstání v květnu 1945. Podle zákona lze takovou žádost podat ministerstvu jen do jednoho roku po nabytí účinnosti citovaného zákona. Z dikce ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona tedy vyplývá, že žádost musela být ministerstvu doručena nejpozději dne 19.9.2006. Dosavadní praxe při realizaci tohoto zákona považuje tuto lhůtu pro podání žádosti za lhůtu propadnou, jejíž zmeškání nelze prominout. Proto žádosti o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 podané po 19.9.2006 se považují za žádosti podané po zákonné lhůtě, kterým nelze, aniž by nedošlo k porušení citovaného zákona, kladně vyhovět. Zákon č. 357/2005 Sb., a ani jiný platný právní předpis neobsahuje žádnou klauzuli, která by umožňovala v případě opožděného podání žádosti o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 ve smyslu ustanovení § 7 tohoto zákona zákonnou lhůtu uvedenou v ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona navrátit. Z uvedeného důvodu nelze akceptovat ani žádost žalobce obsaženou v podaném rozkladu, aby mu požadované potvrzení bylo správním orgánem vydáno. To, že k zákonu č. 357/2005 Sb., nebyla vypracovaná důvodová zpráva, je dle orgánu rozhodujícího o rozkladu věci předkladatele zákona a zákonodárců, kteří jej schvalovali.

Orgán rozhodující o rozkladu dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že pro posouzení zmeškání zákonné lhůty uvedené v ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/2005 Sb., je irelevantní tvrzení žalobce, že je krajně nemorální omezit zlepšení starobních důchodů u lidí ve věku 76-98 let nejprve čekáním do srpna roku 2005, kdy nejméně polovina účastníků povstání již nežije, a především dalším omezením, a to velmi krátkou lhůtou pro podání žádosti. I když žalobce v rozkladu uvádí svou činnost v roce 1945, lhůtu stanovenou zákonem č. 357/2005 Sb., pro podání žádosti o vydání potvrzení nedodržel.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. V žalobě a několika jejích upřesněních obšírně popsal svou aktivní účast na povstání v květnu 1945 v Jihlavě a dále popsal obtíže, které měl s opatrováním důkazů o jeho aktivní účasti v povstání. Uvedl, že svou žádost o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 podal 14.5.2009, protože o možnosti získat jakožto účastník květnové revoluce příplatek ke starobnímu důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb., se dozvěděl až v květnu 2009. Žalobce považuje za nemorální čekat s přijetím tohoto zákona celých šedesát let po květnové revoluci 1945, kdy více než polovina účastníků povstání již zemřela, a především omezit možnost podání žádosti na jeden rok, aniž by se poslanci, obecní úřady nebo jihlavský magistrát postarali o to, aby se většinou nemocní důchodci dozvěděli o existenci zákona č. 357/2005 Sb., a možnosti podání žádosti. Protože dostává určité peněžní plnění za pobyt ve vojenském táboře nucených prací, bude se v případě kladného vyřízení žaloby jednat o souběh nároků. V doplnění žaloby pak žalobce uvedl, že z mailové korespondence s bývalou komunistickou poslankyní J. Gruntovou zjistil, že návrh na omezení (podání žádosti jednorocní lhůtou) vznesla v průběhu legislativního procesu jmenovaná poslankyně na základě dohody s ministerstvem obrany.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že při vydání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem č. 357/2005 Sb., i v souladu se správním řádem. Vzhledem k tomu, že žalobcova žádost byla podána po lhůtě uvedené v § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/2005 Sb., správní orgán řízení ve věci vydání potvrzení o účasti žalobce na povstání v květnu 1945 zastavil.

Při ústním jednání před soudem setrval žalobce na podané žalobě. Považuje za nespravedlivé, že za svou účast na květnovém povstání nebyl na rozdíl od jiných oceněn. Má za to, že ministerstvo obrany disponuje seznamy účastníků pražského povstání, a přesto je nevyrozumělo o novém zákonu, na jehož základě mohli žádat o příspěvek k důchodu. Na zákon tak reagovalo pouze 570 osob.

Žalovaný při ústním jednání před soudem setrval na svém návrhu na zamítnutí žaloby.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.). V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 5 odst. 1 zákona č. 357/2005 Sb., občan České republiky, který pobírá starobní důchod nebo plný invalidní důchod nebo částečný invalidní důchod z českého důchodového pojištění a

a) kterému byla výše důchodu upravena jako účastníkovi odboje, nebo

b) kterému Ministerstvo obrany (dále jen "ministerstvo") na základě splnění podmínek stanovených v § 7 vydalo potvrzení o jeho účasti na povstání v květnu 1945 (dále jen "potvrzení") *na žádost podanou ministerstvu do jednoho roku po nabytí účinnosti tohoto zákona*, nebo

c) který

1. je účasten rehabilitace podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., nebo u něhož bylo odsuzující soudní rozhodnutí pro trestné činy uvedené v § 2 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., zrušeno přede dnem jeho účinnosti, anebo byl účasten rehabilitace podle § 22 písm. c) zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, jestliže neoprávněný výkon vazby nebo trestu odnětí svobody činil celkem alespoň 12 měsíců, nebo

2. byl zařazen v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila alespoň 12 měsíců,

(dále jen "oprávněný"), má nárok na zvláštní příspěvek k důchodu (dále jen "zvláštní příspěvek").

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 357/2005 Sb., potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 ministerstvo vydá občanu České republiky, který v době mezi 30. dubnem a 12. květnem 1945 alespoň po dobu 3 dnů na straně povstalců proti nacistické moci

a) se zúčastnil bojů se zbraní,

b) se podílel na zpravodajské a spojovací činnosti,

c) konal zdravotní či zásobovací službu v terénu v souvislosti s bojovými akcemi, nebo

d) byl členem Revoluční české národní rady anebo povstaleckého velitelství.

Podle § 66 odst. 1 písm. b/ správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřípustná.

Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o věci uvažil takto:

Jediným důvodem, pro který žalovaný zastavil řízení o žalobcově žádosti o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945, byla skutečnost, že žalobce předmětnou žádost podal až dne 14.5.2009, tedy po marném uplynutí lhůty, kterou pro podání takové žádosti stanoví § 5 odst. 1 písm. b/ zákona č. 357/2005 Sb. Žalovaný se tedy v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval opodstatněností žalobcových tvrzení o jeho účasti v květnovém povstání, a tyto okolnosti, ačkoliv je žalobce v podané žalobě a jejích doplněních opakovaně podrobně zmiňuje, jsou tedy pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí zcela irelevantní. *Úkolem soudu v přezkumném soudním řízení bylo výlučně posouzení toho, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když po zjištění o opožděném podání předmětné žádosti řízení o ní bez dalšího zastavil.* Veškeré žalobní námitky a tvrzení, které se neupínají k důvodu, pro který správní orgán řízení o žádosti zastavil (tj. k nedodržení lhůty pro podání žádosti), nejsou způsobilé zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí, a jsou tudíž pro posouzení věci samé bezpředmětné.

S ohledem na to, že v projednávané věci byla přezkumná činnost soudu koncentrována na posouzení jediné výše uvedené otázky, která je otázkou ryze právní, shledal soud nadbytečným provádění jakýchkoliv důkazů, a proto při ústním jednání rozhodl, že nebude provádět dokazování důkazy navrženými žalobcem v žalobě. Soud pro úplnost dodává, že o datu podání předmětné žádosti a nedodržení lhůty, kterou pro podání takové žádosti stanoví zákon, nebylo mezi účastníky řízení sporu.

Soud se ztotožňuje se závěrem ministerstva obrany, že žádost o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945, kterou žalobce podal až dne 14.5.2009, je zjevně právně nepřipustná. Její zjevná právní nepřipustnost pramení z evidentního překročení lhůty, kterou pro podání takové žádosti stanoví § 5 odst. 1 písm. b/ zákona č. 357/2005 Sb. Podle tohoto ustanovení ministerstvo obrany může – při splnění podmínek stanovených v § 7 téhož zákona - vydat potvrzení o účasti na povstání v květnu 1945 pouze na základě žádosti podané ministerstvu do jednoho roku po nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. do 19.9.2006). Zákon č. 357/2005 Sb., nepřipouští, aby žádost o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 byla podána po uvedené lhůtě, ani neumožňuje zmeškání lhůty pro podání této žádosti prominout. Evidentně opožděné žádosti, podané *s odstupem několika let* po uplynutí lhůty stanovené zákonem pro jejich podání, je proto třeba považovat za zjevně právně nepřipustné. Ministerstvo obrany tedy postupovalo se zákonem, když žalobcovu žádost, podanou více než dva roky po uplynutí zákonem stanovené lhůty, posoudilo jako zjevně právně nepřipustnou a řízení o ní v souladu s § 66 odst. 1 písm. b/ zastavilo.

Soud není při své rozhodovací činnosti oprávněn hodnotit *z morálního hlediska* okolnosti přijetí zákona č. 357/2005 Sb., jeho obsah (zde délku lhůty pro podání žádosti) či skutečnost, že k přijetí tohoto zákona došlo se značným časovým odstupem od květnových událostí roku 1945. Při svém rozhodování je soud vázán zněním zákona, jak stanoví článek 95 odst. 1 Ústavy, a proto musí (stejně jako žalobce) respektovat i to, že zákonodárce omezil možnost podání žádosti o vydání potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 zmíněnou jednorozhodnou lhůtou. Vlastní průběh legislativního procesu, který předcházela přijetí zákona č. 357/2005 Sb., je pro rozhodnutí soudu rovněž bezvýznamný – rozhodující je konečné znění zákona tak, jak bylo přijato zákonodárcem. Soud proto nemohl vejít na námitky, v nichž žalobce poukazuje na to, že návrh na omezení možnosti podat předmětnou žádost podala v průběhu legislativního procesu poslankyně J. G.

K žalobcově argumentaci, že se o existenci zákona č. 357/2005 Sb., a z něj vyplývající možnosti domáhat se přiznání zvláštního příplatku k důchodu dozvěděl až v květnu 2009, a souvisejícímu tvrzení, že se poslanci, obecní úřady či jihlavský magistrát nepostarali o to, aby se potenciální žadatelé dozvěděli o existenci zákona č. 357/2005 Sb., může soud uvést pouze to, že citovaný zákon ani jiný právní předpis žádnému subjektu neukládá informační povinnost ve vztahu k možným žadatelům – aktivním účastníkům květnového povstání. V tomto směru tak platí obecné právní zásady „ignorantia iuris neminem excusat“ (neznalost zákona nikoho neomlouvá) a „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdělým náleží práva). Zákon č. 357/2005 Sb., byl řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů, stal se platnou a účinnou součástí právního řádu, a skutečnost, že jej žalobce - na rozdíl od jiných, bdělejších žadatelů – včas nezaznamenal, jde bohužel plně k jeho tíži.

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto jí podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. září 2012

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Matznerová, DiS.